

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af: Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 29de December 1857 om Gaandværks- og Fabrikdrift samt Handel og Beværtning m. m.

(1ste Behandling findes i Tidenden Sp. 391 ff., Udvalgets Betænkning i Tillæg B.)

Udenfor de af Udvalget stillede Vn-dringsforslag, som findes opførte i Betænkningen, vare ingen saadanne fremkomne.

Lovforslagets Indhold og de stillede Vn-dringsforslag sattes under Forhandling.

Ordføreren (Drenbøll): Det høie Thing vil se, at Udvalget har holdt sig nær til Lovforslaget og kun foreslaaet et Par supplerende Bestemmelser, som man har anset for nødvendige. Udvalget har søgt saa udførlig og tydelig som muligt i Betænkningen at gjøre Rede saavel for de Grunde, der tale for Lovforslagets Fremme, som for de Grunde, der have foranlediget Udvalget til at stille et Par Vn-dringsforslag. Jeg finder derfor ikke nogen Grund til for Diebliffet at komme nærmere ind paa en Gjentagelse af, hvad der er anført i Betænkningen, og jeg skal altsaa for Diebliffet indstrænke mig til at anbefale de stillede Vn-dringsforslag.

Indenrigsministeren (Steel): Det høie Thing vil jo kende min Stilling til denne Sag fra mine tidligere Udtalelser. Jeg finder ikke, at denne Maade at tilstræbe Løsningen af dette i og for sig selv overmaade vigtige Formaal — derom ere vi jo Alle enige — er den heldigste. Jeg finder det at være en Fjell, at dette Lovforslag i sine Principer afviger saa væsentligt fra vor Lovgivning om Næringsvæsenet, en Lovgivning, der jo ikke skriver sig fra saa lang Tid tilbage, og det forekommer mig, at man paa en ligesaa god Maade vilde kunne opnaa det Samme, ja maasse endog noget Mere, gennem en Lov, der gav Kjøbstæderne Afgang til gennem Bedtægter at stille Betingelser for Meddelelsen af et Borger-skab som dette samt til føre det tilbørlige Tilsyn med, at dette Borgerkab kun kom paa saadanne Hænder og blev udøvet paa en saadan Maade, at man derved kunde søge at fjerne de mange uheldige Følger, som nu spores af overordentlig mange og ofte slet førte Beværtningssteder. Naarlig forekommer det mig, at en saadan Løsning af Sagen vilde have det for sig, at man istedetfor som nu at komme ind paa — om jeg saa maa sige — en temmelig vilkaarlig Afgjærelse, som ikke er bunden ved Regler, da vilde have en almindelig Regel for, hvilken Afgang der skulde

være til at erholde et saadant Borgerkab, nemlig en Regel, som angaar Betingelserne for Udøvelsen af dette Borgerkab. Det forekommer mig altid at være heldigere, naar en Lov giver en saadan almindelig Anvisning paa, hvorledes det paa-gjældende Forhold skal ordnes, end naar det overlades til en om end paalidelig Autoritets Gaand for ethvert enkelt Tilfælde efter Etjån at give Regler for Meddelelsen af et saadant Borgerkab. Jeg har imidlertid baade af Hensyn til Forholdets Vigtighed, som jeg fuldtud erkjender, og af Hensyn til den Enstemmighed, som har været tilstede i Udvalget med Hensyn til Opgavens Løsning paa denne Maade, stillet mig paa det Standpunkt ikke at ville modfatte mig Lovforslagets Gjennemførelse, forsaavidt som det kan blive vedtaget i begge Rigsdagens Afdelinger. En Bemærkning finder jeg mig dog foranlediget til at gjøre endnu, og det er den, at hvis Lovforslaget bliver til Lov i den Stikkelse, hvori det foreligger her, saa vil det foruden Kjøbstæderne tillige omfatte Kjøbenhavn. Det er jo nemlig saaledes, at Love, der gives for Kjøbstæderne, tillige omfatte Kjøbenhavn som Landets største Kjøbstad, naar der ikke gives særlige Regler for Kjøbenhavn, og dette gjælder jo i Særdeleshed om vore Næringslove. Nu veed jeg ikke, om det har været det ærede Udvalgs Mening, at disse Regler skulde gjælde ogsaa for Kjøbenhavn; mig forekommer det, at de vilde være lidet stikfede til at gjælde for Kjøbenhavn. Jeg skal derfor henstille til Udvalget at tage denne Sag under nærmere Overveielse.

Jessen: Da der for nogen Tid siden a den meget ærede Forslagsstiller blev vist mig den Opmærksomhed at blive bekendt med de Vn-dringsforslag, som det da var Hensigten at stille til de foreliggende Forslag, tillod jeg mig at gjøre min ærede Ven opmærksom paa, at Uffattelsen af Vn-dringsforslaget under Nr. 2 synes mig ikke at være fuldstændig aabøvat med den Lante, som deri skulde ligge, idet det ikke, saavidt jeg forstaar, er Meningen, at Kommunalbestyrelsen skal bestemme, i hvilken Eiendom eller i hvilket Lokale Værtshushold og lignende Næring maa drives, men derimod skal tage i hvert enkelt Tilfælde under Overveielse, hvorvidt de Lokaler, i hvilke den Ansøgende agter at drive Værtshushold, dertil ere stikfede og egne. Saaledes som Vn-dringsforslaget er affattet, synes det at tyde hen paa, at man vil give en videregaaende Myndighed, nemlig saaledes, at der kan tages Bestemmelse af Kommunalbestyrelsen om, paa hvilke bestemte Steder i Byen Værtshushold alene maa indrettes. Men dette tror jeg ikke er Forslagsstillerens Mening. Jeg skulde derfor meget ønske, at der ved 3die Behandling af Udvalget blev givet denne Bestemmelse en mere negativ Form end den positive, hvori den nu er fremsat. Ved Siden deraf har jeg villet fremsætte den Betragtning for at høre,